



# ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ .....	4
1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում .....	4
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները. ....	4
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/ .....	4
4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպլետենցիաները. ....	4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.....	6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը.....	6
7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները .....	7
8. Դասավանդման մեթոդները .....	8
9. Ուսումնառության մեթոդներ.....	8
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների. ....	9
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ .....	5
12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	17
12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	17
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	109
14. Գնահատում .....	20

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝ .....	20
14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	20
14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի).....	20
14.4. Գնահատման չափանիշները.....	21
15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ .....	22

## ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

### 1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում<sup>1</sup>.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացը կարևորվում է մասնագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 061101. 02. 6 ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱ և ԿԻՐԱՌԱԿԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱ; 011301.01.6 ՏԱՐԸՄԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵԹՈԴԻԿԱ; 023102.02.6 ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ և ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ; 022201.01.6 ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ; 031301.01.6 ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ; 042101.01.6; 101801.01.6 ՄԵՐՎԻՍ ; 042101.01.6 ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալատեսագիտական դասընթացներ» կրթամասում:

### 2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

#### 2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

Ձևավորել տվյալ բնագավառի մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:

#### 2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- զարգացնել ուսանողների մոտ լսելու, մտքերը բանավոր և գրավոր արտահայտելու կարողություն,
- զարգացնել վերլուծելու, սինթեզելու, դատողություններ արտահայտելու, մասնագիտական ոլորտում համարժեք գնահատական տալու կարողություն,
- զարգացնել ուսանողների կրթական և գիտական խոսքը երկխոսական / մենախոսական, բանավոր / գրավոր ձևով;
- ձևավորել անհրաժեշտ և բավարար հմտություններ բնիկ խոսնակների հետ մասնագիտական կապեր հաստատելու, փորձի փոխանակման և մասնագիտական նամակագրություն և քննարկում վարելու համար;
- հարստացնել մասնագիտական գիտելիքները մասնագիտության վերաբերյալ հանրագիտարանային, ինտելեկտուալ և մշակութային տեղեկություններով;
- ապահովել ուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական, կենցաղային և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում:

### 3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների ռուսերեն լեզվով տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, ռուսերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը:

### 4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)<sup>2</sup> և /կամ

<sup>1</sup> Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

<sup>2</sup> <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

## **կումպետենցիաները.**

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացների ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք օգտագործվում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներում, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում;
3. իմանա ուսուցման տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները;
4. իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում;
5. իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները;
6. կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում;
7. կարողանա ուսումնասիրված թեմաները ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշների միջոցով՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը;
8. կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները;
9. տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին;
10. կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները;
11. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

**Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կումպետենցիաները.**

### **Գործիքային կումպետենցիաներ (ԳԿ)**

- ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ6 երկրորդ օտար լեզվի իմացություն,
- ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),
- ԳԿ9 խնդիրների լուծում,
- ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

### **Միջանձնային կումպետենցիաներ (ՄՁԿ)**

- ՄՁԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք,  
 ՄՁԿ3 միջանձնային ունակություններ,  
 ՄՁԿ4 միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,  
 ՄՁԿ5 այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,  
 ՄՁԿ6 բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,  
 ՄՁԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,  
 ՄՁԿ8 բարոյական արժեքներ:

**Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝**

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,  
 ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,  
 ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,  
 ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,  
 ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,  
 ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

**Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)**

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,  
 ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,  
 ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

**5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների<sup>3</sup>.**

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ռուսալեզու մասնագիտական հաստատություններում, նաև մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու, նաև մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

**6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
---------	-------------------------	---------------------------

<sup>3</sup> Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3+3 կրեդիտ/90+90 ժամ	
--	----------------------------	--

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		
Գործնական աշխատանք	12+12	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	78+78	
<b>Ընդամենը</b>	90+90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

**7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները<sup>4</sup> .**

• **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

• **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են<sup>5</sup>

▪ **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

▪ **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:

<sup>4</sup> Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

<sup>5</sup> Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Հասկ** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** – կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

**8. Դասավանդման մեթոդներն են**<sup>6</sup> գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

**9. Ուսումնառության մեթոդներն են**<sup>7</sup> մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

<sup>6</sup> Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

<sup>7</sup> Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների<sup>8</sup>.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
	<b>1 կիսամյակ</b>					
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:			2		
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, թվական անուն; դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)			2		
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ. Մպասարկու խոսքի մասեր:			2		
4.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում			2		
5.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Բարդ նախադասություն, նրա տեսակները			2		
6.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ինքնուրույն աշխատանքի ստուգում:			2		
	<b>2 կիսամյակ</b>					
7.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցադային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:			2		
8.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների):			2		
9.	Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:			2		

<sup>8</sup> Նման է օրացուցային պլանին

10.	Գիատական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:			2		
11.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում:			2		
12.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում:			2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				12/12		

11. Ուսումնասիրողական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
<b>Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)</b>		
1.	Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2.	М., 1979.
2.	Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык.	М., 2010.
3.	Валгина Н.С. Современный русский язык. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи.	М., 2003. М., 2006.
4.	Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум	М., 2011.
5.	Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка	М., 2011.
6.	Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию	М., 2011.
7.	Киселева М.С. Русский язык как иностранный	М., 2010.
8.	Е.Н. Вавилова, Н.В. Курикова Русский язык как иностранный: профессиональная сфера общения. Издательство Томского университета.	Томск, 2009
<b>Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)</b>		
1.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
2.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
3.	Акопян Ж.Л. , Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
<b>Բառարաններ</b>		
1.	Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
2.	Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
3.	Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
4.	Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
5.	Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009
6.	Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
7.	Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009
8.	Сквородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009

9.	“Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
10.	Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
11.	Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
12.	Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985
13.	Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

## 12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

### 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն <sup>9</sup>
1.				
2.				

### 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն <sup>10</sup>
		<b>1 կիսամյակ</b>			
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:	Ուսումնասիրել ռուսաց լեզվի արտասանական նորմերը, բաղադայների և ձայնավորների արտասանական առանձնահատկությունները, շեշտի կիրառման առանձնահատկությունները, բառագիտական նորմերը,	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	<b>ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8 ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,</b>

<sup>9</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

<sup>10</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		հոմանիշների, հականիշների կիրառության առանձնահատկությունները			
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, թվական անուն; դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն):	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գոյական, ածական անունները, թվական անունները; դերանունը Տալ ընդհանուր գաղափար սեռի, թվի և հլոլովի մասին:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ. Սպասարկու խոսքի մասեր:	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում բայը, բայաձևերը և դերբայները: Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում սպասարկու խոսքի մասերը: Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի և սպասարկու խոսքի մասերի կիրառության նորմերի և առանձնահատկությունների հետ, Ծանոթացնել ռուսաց լեզվում կապերի, շաղկապների խոսքի մասային առանձնահատկություններին, վերաբերականի կիրառմանը:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
4.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում:	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
5.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ շարահյուսության կազմում բառակապակցության և պարզ	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1,

	նախադասություն: Բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:	նախադասության առանձնահատկությունները: Ծանոթացնել ուսանողներին ռուսաց լեզվի բառակապակցությունների տեսակներին, բառերի կապակցման տիպերին: Ծանոթանալ ռուսերենի պարզ նախադասությունների տեսակներին, նախադասության պարտադիր բաղադրիչներին, դրանց կիրառության նորմերին և օրենքներին:		հարցում	ԼԳ2, ԼԳ3,
6.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ինքնուրույն աշխատանքի ստուգում:	Անցած թեմաների ամփոփում: Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում և քննարկում:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
		<b>2 կիսամյակ</b>			
7.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:	Միջանձնային հարաբերությունների շրջանում արդիական թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում; Խոսացողի սոցիալական պահանջներով պայմանավորված թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում; Ընդհանուր մարդասիրական խնդիրներով պայմանավորված թեմաների քննարկում մասնագիտական ոլորտում:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում,	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
8.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների):	Մասնագիտական ոլորտում պաշտոնական նամակագրություն կատարելու պահանջներ,	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8,

		էլեկտրոնային նամակագրության վարման պահանջներ, գործնական գրագրությանն լեզվական չափանիշներ, ռեգյումենտի և մոտիվացիոն նամակների կազմում:		հարցում	ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
9.	Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:	Գիտքական տեքստի հիմնական ոճական առանձնահատկությունները և կառուցվածքը, խոսույթի փաստարկները, փաստարկման փուլերը:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
10.	Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:	Կոնսպեկտի, ամփոփման, կարծիքի, ռեֆերատի կազմում, դրանց առանձնահատկությունների քննարկում:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
11.	Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում:	Ռեֆերատ, էսսե, նախագծերի իրականացում, ննքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
12.	Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում:	Վերոնշյալ թեմաների ամփոփում հարցման միջոցով: Ստուգողական աշխատանքի կատարում գրավոր հարցման միջոցով:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

**12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ**

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն <sup>11</sup>
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	-----------------------------

<sup>11</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.					
2.					

**12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ**

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը <sup>12</sup>	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն <sup>13</sup>
1.	Մասնագիտական տեքստի վերարտադրում/գրավոր և բանավոր	Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը, առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Ջեկույց	1-ին կիսամյակ	Բանավոր / գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ 1, 3,5,8 ԼԳ 2,3
2.	Մասնագիտական տեքստի կոնսպեկտի կազմում	Կոնսպեկտի կազմման առանձնահատկությունները, պահանջները, դրա կառուցվածքը և բովանդակությունը	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Ջեկույց	2-րդ կիսամյակ	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-8, ԼԳ 1,2,3

<sup>12</sup> Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

<sup>13</sup> Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում<sup>14</sup>

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	404, 301
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Մարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ, ինտերնետային կապ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

<sup>14</sup> Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

## 14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,

- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի<sup>15</sup>:

### 14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- 2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

- 1 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,

- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 1 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,

- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր/յուր. կիսամյակում/:

### 14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:<sup>16</sup>

---

<sup>15</sup>«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

<sup>16</sup> Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

### 14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

#### 1 կիսամյակ

##### Ա) ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկված թեմաներ. Ընդգրկված հարցեր.

#### 2 կիսամյակ

##### Բ) ընթացիկ ստուգում

Ընդգրկված թեմաներ. Ընդգրկված հարցեր.

### 14.4. Գնահատման չափանիշները<sup>17</sup>.

• Գործնական աշխատանքները՝ ռուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշարի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:

• Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

---

<sup>17</sup> Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

**«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»  
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ**

**Հեռակա ուսուցման համակարգ**

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ -169 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1 ՕԼԳ/բ -170 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-2			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3 կրեդիտ/3 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի, 1,2-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12+12	Դասախոսություն	
			Մեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12/12

	Ինքնուրույն	78/78
	Ընդամենը	90/90
<b>Ստուգման ձևը</b>	Ստուգարք	
<b>Դասընթացի նպատակը</b>	Ձևավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:	
<b>Դասընթացի վերջնարդյունքները</b>	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><b>Գիտելիք</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,</li> <li>✓ իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում:</li> <li>✓ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները:</li> <li>✓ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում:</li> <li>✓ իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները:</li> </ul> <p><b>Կարողունակություն</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում:</li> <li>✓ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը:</li> <li>✓ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները:</li> <li>✓ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները:</li> <li>✓ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:</li> </ul> <p><b>Հմտություն</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:</li> </ul>	
<b>Դասընթացի բովանդակությունը</b>	<p>Թեմա 1. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը:</p> <p>Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, թվական անուն; դերանուն.</p>	

	<p>սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն):</p> <p>Թեմա 3. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ. Սպասարկու խոսքի մասեր:</p> <p>Թեմա 4. Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում:</p> <p>Թեմա 5. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:</p> <p>Թեմա 6. Անցած թեմաների ամփոփում: Ինքնուրույն աշխանատքի ստուգում:</p> <p>Թեմա 7. Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցադային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:</p> <p>Թեմա 8. Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների):</p> <p>Թեմա 9. Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմա 10. Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:</p> <p>Թեմա 11. Ինքնուրույն աշխատանքների ստուգում:</p> <p>Թեմա 12. Անցած թեմաների ամփոփում: Ընթացիկ ստուգում:</p>
<p><b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</b></p>	<p>Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➢ 2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</li> <li>➢ 1 ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</li> <li>➢ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 1 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</li> <li>➢ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր/յուր. կիսամյակում/:</li> <li>➢ Գնահատման չափանիշ՝ <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:</li> <li>2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:</li> <li>3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:</li> <li>4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:</li> </ol> </li> </ul>
<p><b>Գրականություն</b></p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979.</li> <li>2. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010.</li> <li>3. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006.</li> </ol> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003.</li> </ol>

- |  |  |
|--|--|
|  | <p>4. Гончарова Т.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011.</p> <p>5. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011.</p> <p>6. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011.</p> <p>7. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010</p> <p>8. Е.Н. Вавилова, Н.В. Курикова Русский язык как иностранный: профессиональная сфера общения. Издательство Томского университета. Томск, 2009.</p> <p>Լրացուցիչ-</p> <p>1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000.</p> <p>2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой. Спб, 2001.</p> <p>3. Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1, 2). Ереван, 2017.</p> |
|--|--|